

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
OKRUŽNI SUD U DOBOJU
Broj: 90 0 K 063414 26 Kž
Doboj, 09.06.2026. godine

U IME REPUBLIKE SRPSKE!

Okružni sud u Doboju u vijeću sastavljenom od sudija Marijane Lazić Miladinović, kao predsjednika vijeća, Slavice Bambulović i Snežane Banjac Lopandić, kao članova vijeća, uz učešće višeg stručnog saradnika Nemanje Ristića, kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog J. R., sin B., iz P., opština Š., zbog krivičnog djela davanje lažnog iskaza iz člana 335. stav (3) Krivičnog zakonika Republike Srpske i krivičnog djela nasilje u porodici ili porodičnoj zajednici iz člana 190. stav (1) Krivičnog zakonika Republike Srpske, odlučujući o žalbi optuženog protiv presude Osnovnog suda u Šamcu, broj: 90 0 K 063414 24 K od 30.10.2025. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 09.06.2026. godine donio je

PRESUDU

Žalba optuženog se djelimično uvažava i presuda Osnovnog suda u Šamcu, broj: 90 0 K 063414 24 K od 30.10.2025. godine se ukida u dijelu koji se odnosi na krivično djelo davanje lažnog iskaza i u tom dijelu predmet vraća prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

U preostalom dijelu prvostepena presuda ostaje neizmijenjena.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda u Šamcu, broj: 90 0 K 063414 24 K od 30.10.2025. godine, optuženi je oglašen krivim što je, u vrijeme, u mjestu i na način bliže opisan u izreci te presude, učinio krivično djelo davanje lažnog iskaza iz člana 335. stav (3) Krivičnog zakonika Republike Srpske i krivično djelo nasilje u porodici ili porodičnoj zajednici iz člana 190. stav (1) Krivičnog zakonika Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 64/17, 104/18, 15/21 i 89/21), pa mu je na osnovu istih zakonskih propisa uz primjenu odredbi članova 46, 49. i 52. Krivičnog zakonika Republike Srpske, a u vezi člana 293. Zakona o krivičnom postupku Republike Srpske za krivično djelo davanje lažnog iskaza iz člana 335. stav (3) Krivičnog zakonika Republike Srpske izrečena kazna zatvora u trajanju od 7 (sedam) mjeseci, dok mu je za krivično djelo nasilje u porodici ili porodičnoj zajednici iz člana 190. stav (1) Krivičnog zakonika Republike Srpske izrečena novčana kazna u iznosu od 700,00 KM (sedam stotina konvertibilnih maraka) koju je optuženi dužan platiti u roku od tri mjeseca od dana pravosnažnosti presude. Ako osuđeni ne plati novčanu kaznu u cijelosti ili djelimično u ostavljenom roku, sud će narediti njeno prinudno izvršenje u postupku koji je propisan zakonom. Ako novčana kazna putem prinudnog izvršenja ne bude naplaćena u roku od jedne godine, sud će donijeti odluku o zamjeni novčane kazne kaznom zatvora, na način da se 50,00 KM, odnosno svaki započeti dnevni iznos novčane kazne zamjeni jednim danom kazne zatvora, s tim da kazna zatvora u tom slučaju ne može biti duža od dvije godine. Ako osuđeni isplati samo dio novčane kazne, ostatak se srazmjerno pretvara u kaznu zatvora, a ako osuđeni isplati i ostatak novčane kazne, izvršenje kazne zatvora se obustavlja. Oštećeni B. R. je sa eventualnim imovinsko-pravnim zahtjevom upućen na parnicu. Optuženi je obavezan na plaćanje troškova krivičnog postupka na ime troškova pristupa svjedoka sudu u iznosu od

240,00 (dvije stotine četrdeset konvertibilnih maraka) KM i troškova paušala za rad suda u iznosu od 150,00 (stotinu pedeset konvertibilnih maraka) KM, odnosno na ukupne troškove krivičnog postupka u iznosu od 390,00 (tri stotine devedeset konvertibilnih maraka) KM koje je dužan platiti u roku od 3 mjeseca, po pravosnažnosti ove presude.

Protiv ove presude, optuženi, u zakonskom roku, izjavio je žalbu zbog bitne povrede odredbi krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, povrede Krivičnog zakonika Republike Srpske i odluke o krivičnim sankcijama, sa prijedlogom da se žalba uvaži.

Okružni javni tužilac u Doboju nije dostavio odgovor na žalbu.

Žalba je djelimično osnovana.

Nakon što je ispitao prvostepenu presudu u smislu člana 320. Zakona o krivičnom postupku Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 53/12, 91/17, 66/18 i 15/21 - u daljem tekstu: ZKP RS) ovaj sud je odlučio kao u izreci iz razloga koji slijede u daljem toku obrazloženja.

Prvostepeni sud je ocjenom svih provedenih dokaza, a posebno Zapisnika o saslušanju svjedoka Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske, Policijska uprava Bijeljina, Policijska stanica Šamac, broj: 15-3/01-188/22 od 21.04.2022. godine i Zapisnika o ispitivanju osumnjičenog Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske, Policijska uprava Bijeljina, Policijska stanica Šamac, broj 15-3/01-329/22 od 01.08.2022. godine, u pogledu krivičnog djela davanje lažnog iskaza, utvrdio da je dana 17.04.2022. godine zapaljeno vozilo optuženog VW Golf 2, da je nakon toga optuženi u svojstvu svjedoka dao iskaz da nema saznanja ko mu je zapalio vozilo, ali da je tokom provjere tih navoda od strane policijskih organa i na osnovu izjave optuženog koju je dao tokom istrage utvrđeno da je on dana 17.04.2022. godine navedeno vozilo koje je bilo u kvaru transportovao iz Crkvine u dvorište kuće u kojoj je živio u Kruškovom Polju, zatim iz istog izvadio akumulator i upotrebom otvorenog plamena izvršio zapaljenje i izazvao požar na tom svom vozilu. U pogledu krivičnog djela nasilje u porodici ili porodičnoj zajednici prvostepeni sud je na osnovu svih provedenih dokaza utvrdio da je optuženi dana 17.10.2022. godine oko 21.45 sati vozilom došao u dvorište porodične kuće u mjestu Pisari, opština Šamac i da je tom prilikom napao [...] B. R. psujući mu mrtvu majku i prijeteci mu da će ga ubiti, zatim ga je udario zatvorenom šakom u predjelu stomaka, a nakon toga je pokušao ponovo da ga udari u čemu su ga spriječili policijski službenici, nakon čega je lišen slobode i alkotestiran prilikom čega je utvrđeno da je u vrijeme učinjenja djela bio pod uticajem alkohola.

Prema navodima žalbe prvostepeni sud je u pogledu krivičnog djela davanje lažnog iskaza počinio povrede prava na pravičan postupak, jer nije utvrdio da li se vozilo samo zapalilo ili ga je neko zapalio, a da kada se uzme u obzir da je optuženi pod pritiskom policijskih službenika morao dati izjavu da priznaje djelo, to potvrđuje navode o povredama vođenja krivičnog postupka i krivičnog zakona. U pogledu krivičnog djela nasilje u porodici ili porodičnoj zajednici optuženi u žalbi navodi da je prvostepeni sud pogrešno utvrdio da mu je D. R. majka iako mu je maćeha, kao i to da on sa B. ne živi na istoj adresi i da oni nisu porodica. Pored toga, tvrdi da mu nije dozvoljeno da kao dokaz provede ožljedni list niti da se izuzmu video snimci nadzorne kamere sa kuće D. R..

Ispitujući sve navode žalbe u pogledu krivičnog djela nasilje u porodici ili porodičnoj zajednici, ovaj sud smatra da žalba u tom dijelu ne može dovesti u pitanje pravilnost i zakonitost pobijane presude.

Naime, po ocjeni ovog suda nema bitnih povreda odredaba krivičnog postupka koje bi mogle biti od uticaja na zakonito i pravilno donošenje pobijane presude.

Da će pribaviti ozljedni list i video snimke nadzorne kamere sa kuće D. R. optuženi se sam na glavnom pretresu obavezao, pa kako to nije učinio odustao je od izvođenja tih dokaza. Međutim, čak i da je te dokaze pribavio i proveo oni ne bi uticali na ishod odluke, jer je proveden sasvim dovoljan broj dokaza (iskaz policijskih službenika i D. R., kao očevidaca događaja) koji su potvrdili odlučnu činjenicu da je optuženi u kritičnom momentu oštećenog B. R. udario šakom u predjelu stomaka. Shodno tome, prvostepeni sud je potpuno i pravilno utvrdio sve relevantne činjenice koje su od odlučnog značaja za predmetnu odluku.

Nadalje, posebni elementi ovog krivičnog djela, u konkretnom slučaju, sadržani su u definiciji osnovnog oblika predmetnog krivičnog djela. Prema toj definiciji krivično djelo nasilje u porodici ili porodičnoj zajednici postoji kada neko primjenom nasilja, prijetnjom da će napasti na život ili tijelo, drskim ili bezobzirnim ponašanjem ugrožava spokojstvo, tjelesni integritet ili duševno zdravlje člana svoje porodice ili porodične zajednice. Članom porodice ili porodične zajednice, u smislu ovog krivičnog djela, smatraju se između ostalih i srodnici u pobočnoj zaključno sa četvrtim stepenom, kao i lica koja žive ili su živjela u istom porodičnom domaćinstvu, bez obzira na srodstvo. Rođena braća su drugi stepen pobočnog srodstva. Dakle, da bi djelo postojalo, učinilac mora preduzeti jednu od sljedećih radnji: primjena nasilja (fizički napad), prijetnja napadom na život ili tijelo i drsko ili bezobzirno ponašanje koje narušava mir. Navedene radnje moraju rezultirati ugrožavanjem spokojsva, tjelesnog integriteta ili duševnog zdravlja člana porodice. Dovoljno je da je nastupilo stanje ugroženosti, ako žrtva osjeća strah, uznemirenost ili joj je narušeno duševno zdravlje, djelo je konzumirano.

U konkretnom slučaju, s obzirom na to da su optuženi i oštećeni [...], oni pravno čine srodnike u pobočnoj liniji drugog stepena, čime se oštećeni smatra članom porodice u smislu relevantnih zakonskih odredbi koje obuhvataju pobočne srodnike zaključno sa četvrtim stepenom. Shodno tome, preduzetim radnjama nasilja kada je optuženi oštećenog udario šakom u predjelu stomaka, optuženi je direktno ugrozio spokojstvo i tjelesni integritet oštećenog, kao člana svoje porodice, čime je konzumirano biće predmetnog krivičnog djela.

Prema tome, nasuprot žalbenim tvrdnjama, prvostepeni sud je pravilno utvrdio da su se u radnjama optuženog, bliže opisanim u izreci pobijane presude, stekla sva obilježja krivičnog djela nasilje u porodici ili porodičnoj zajednici iz člana 190. stav (1) Krivičnog zakonika Republike Srpske.

Ovaj sud je ispitao prvostepenu presudu i u pogledu odluke o krivičnoj sankciji i našao da je novčana kazna koju je izrekao prvostepeni sud, i po visini i po roku plaćanja, primjerena težini djela i ličnosti optuženog i da nema osnova za izricanje blaže krivične sankcije.

To su razlozi zbog kojih je ovaj sud, na osnovu člana 327. ZKP RS, žalbu optuženog u pogledu krivičnog djela nasilje u porodici ili porodičnoj zajednici odbio kao neosnovanu i u tom dijelu pobijanu presudu ostavio neizmijenjenu.

Nasuprot tome, ispitujući sve navode žalbe u pogledu krivičnog djela davanje lažnog iskaza ovaj sud smatra da žalba u tom dijelu osnovano ukazuje da je prvostepeni sud počinio bitne povrede krivičnog postupka, jer je presudu zasnovao na dokazima na kojima se ona ne može zasnivati presuda, uz povredu prava na odbranu optuženog.

Naime, iako je obrazloženje prvostepene presude u pobijanom dijelu prilično nerazumljivo i konfuzno, može se zaključiti da je prvostepeni sud odlučne činjenice u pogledu krivičnog djela davanje lažnog iskaza zasnovao na zapisnicima iz istrage i to: Zapisniku o saslušanju svjedoka, Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske, Policijska uprava Bijeljina, Policijska stanica Šamac, broj: 15-3/01-188/22 od 21.04.2022. godine i Zapisniku o ispitivanju osumnjičenog, Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske, Policijska uprava Bijeljina, Policijska stanica Šamac, broj 15-3/01-329/22 od 01.08.2022. godine.

Prema odredbi člana 288. stav (3) ZKP RS ako se tokom glavnog pretresa optuženi koristi pravom da nije dužan da iznese svoju odbranu ili da odgovara na postavljena pitanja, zapisnik o iskazu optuženog koji je dat u istrazi može se po odluci sudije ili odnosno vijeća pročitati i koristiti kao dokaz na glavnom pretresu samo ako je optuženi prilikom saslušanja u istrazi bio upozoren u skladu sa članom 143. stav (2) tačka v) ovog zakona.

Prema odredbi člana 143. stav (2) tačka v) ZKP RS na početku ispitivanja osumnjičenom će se saopštiti za koje krivično djelo se tereti i osnove sumnje protiv njega, a biće poučen i da se može izjasniti o djelu koje mu se stavlja na teret i iznijeti sve činjenice i dokaze koje mu idu u korist i ako to učini u prisustvu branioca, da je takav njegov iskaz dopušten kao dokaz na glavnom pretresu i da bez njegove saglasnosti može biti pročitani i korišćen na glavnom pretresu.

Dakle, pouka osumnjičenom o njegovim pravima iz prethodne odredbe jasno propisuje kumulativni uslov da je iskaz optuženog iz istrage dopušten kao dokaz samo ako je dat u prisustvu branioca. Čak i ako je optuženi bio uredno poučen, sama činjenica da branilac nije bio prisutan tokom davanja iskaza, čini taj iskaz neupotrebljivim u situaciji kada se optuženi kasnije brani ćutanjem. Optuženi se brani ćutanjem onog trenutka kada na glavnom pretresu, nakon što mu sudija pročita optužnicu i pouči ga o pravima, izjavi da neće iznositi svoju odbranu ili da neće odgovarati na postavljena pitanja. Optuženi se brani ćutanjem i u situacija u kojoj jednostavno ne želi da progovori, niti da se izjasni na bilo koji način, nakon što je poučen o pravima. Izuzeci od neposrednog sprovođenja dokaza dozvoljavaju čitanje zapisnika samo ako je iskaz u istrazi dat u skladu sa pomenutom poukom. Pošto se pouka iz člana 143. izričito veže dokaznu snagu iskaza za prisustvo branioca, odsustvo advokata u istrazi blokira mogućnost da se taj zapisnik koristi nakon što optuženi iskoristi pravo na ćutanje.

Prema tome, sud ne može zasnovati presudu na iskazu koji je optuženi dao u toku istrage, s obzirom na to da su za njegovo čitanje i korišćenje na glavnom pretresu, prema odredbi člana 288. stav (3) ZKP RS, morali biti ispunjeni kumulativni uslovi iz člana 143. stav (2) tačka v) istog zakona. Iako je optuženi bio propisno upozoren na svoja prava, odlučujuća činjenica je, da on u trenutku davanja iskaza nije imao branioca. Zakon imperativno propisuje da se iskaz optuženog iz istrage može koristiti kao dokaz na glavnom pretresu bez njegove saglasnosti, samo ako je taj iskaz dat u prisustvu branioca. Kako je u konkretnom slučaju taj procesni uslov izostao, a optuženi se na glavnom pretresu koristio pravom da ne iznosi odbranu, zapisnik o njegovom ispitivanju predstavlja dokaz na kojem se, u smislu člana 311. stav 1. tačka z) ZKP RS, ne može zasnovati sudska odluka. Svako

drugačije postupanje suda predstavljalo bi bitnu povredu odredaba krivičnog postupka i direktnu povredu prava optuženog na odbranu.

Pored navedenog, iako se žalbom posebno ne ukazuje, samo obrazloženje prvostepene presude upućuju na bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 311. stav (1) tačka k) ZKP RS jer ovakvo obrazloženje, po ocjeni ovog suda, ne sadrži kritičku ocjenu izvedenih dokaza i razloge o činjenicama od kojih zavisi postojanje krivičnog djela davanje lažnog iskaza koje se optuženom stavlja na teret, pa se na pouzdan način ne može ni ispitati pravilnost i zakonitost prvostepene presude.

Naime, odredbom člana 295. stav (2) ZKP RS je propisano da je sud dužan da savjesno ocijeni svaki dokaz pojedinačno i u vezi sa ostalim dokazima i da na osnovu takve ocjene izvede zaključak da li je neka činjenica dokazana, a odredbom člana 304. stav (7) ZKP RS da će u obrazloženju presude potpuno i određeno iznijeti koje činjenice i iz kojih razloga uzima kao dokazane ili nedokazane, dajući naročito ocjenu vjerodostojnosti protivrječnih dokaza.

Međutim, po ocjeni ovog suda, obrazloženje presude ne sadrži razloge na osnovu kojih se, na pouzdan način, može utvrditi zašto su i u kojem dijelu prihvaćeni iskazi saslušanih svjedoka. Iskazi saslušanih svjedoka, kao i sadržaj materijalnih dokaza se opširno interpretiraju, po nekoliko puta bespotrebno ponavljaju, ali se na jasan način ne dovode u međusobnu vezu da bi se iz takve ocjene sa sigurnošću moglo zaključiti koja je činjenica tim dokazima utvrđena. Dakle, nije data kritička ocjena provedenih dokaza na koje se poziva pobijana presuda niti je na osnovu takve ocjene izveden jasan zaključak o postojanju krivičnog djela i krivici optuženog.

Slobodna ocjena dokaza izražena u članu 295. stav (2) ZKP RS podrazumijeva logičku i psihološku analizu izvedenih dokaza i ocjenu njihove vrijednosti za utvrđenje odlučnih činjenica putem pojedinačne ocjene svakog dokaza i dovođenjem jednih u vezu sa drugima, a odredba člana 304. stav (7) obavezuje sud da obrazloži zašto prihvata jedne, a ne prihvata druge dokaze, naročito kada je riječ o protivrječnim dokazima. Međutim, takvo obrazloženje presude je izostalo.

Shodno odredbi člana 304. ZKP RS ovaj sud prvostepenom sudu dalje ukazuje šta treba da čini pravilan sadržaj obrazloženja presude i metodologiju pisanja prvostepene presude. Naime, nakon što ukratko izloži osnovne podatke o optužnici, njenom potvrđivanju i izjašnjenju o krivici optuženog, sud će kratko navesti koji su sve dokazi optužbe, odbrane i suda izvedeni na glavnom pretresu. Nakon toga, sud će utvrditi šta smatra da se stvarno dogodilo, odnosno da li su se u radnjama optuženog stekla obilježja krivičnog djela i kojeg. Potom će ukratko obrazložiti na osnovu kojih dokaza je to utvrdio, pa će prijeći na ocjenu dokaza polazeći od najjačeg dokaza koji potvrđuje odlučne činjenice, odnosno kod osuđujuće presude dokaza koji potvrđuje da se krivično djelo zaista dogodilo. Kada vrši ocjenu iskaza svjedoka, sud će u obrazloženju izložiti jedan po jedan iskaz svjedoka i istovremeno vršiti ocjenu dokaza. Ukoliko su iskazi više svjedoka u međusobnoj saglasnosti sud će nakon izlaganja posljednjeg takvog iskaza, odmah izvršiti ocjenu svih tih iskaza, istovremeno ih dovodeći u vezu i sa materijalnim dokazima koji ih potvrđuju (ako postoje) i odmah će izložiti koje je sve činjenice na osnovu takvih dokaza utvrdio. Na isti način sud će učiniti i sa dijelovima iskaza svjedoka koje prihvata kao istinite i dokazane. Sud neće, kao što je to u pobijanoj presudi, prvo izložiti sve dokaze, a onda vršiti njihovu ocjenu jer takvo obrazloženje nije razumljivo ni strankama, ni drugostepenom sudu, ne prati logičan tok zaključivanja i ne daje jasan odgovor kako se došlo do konačne odluke suda. Sud će takođe izložiti sadržaj

provedenog nalaza i mišljenja vještaka, izjasniti se zašto takav nalaz i mišljenje prihvata i dovesti ga u vezu sa drugim dokazima koji ga potvrđuju ili ako ga ne prihvata onda sa dokazima koji mu protivrječe. Ukoliko je provedeno više nalaza i mišljenja vještaka iste struke na iste okolnosti, sud će prvo da navede onaj nalaz i mišljenje koji prihvata i navesti iz kojih razloga ga prihvata (stručan, objektivan i sl), a potom ostale nalaze i mišljenja istovremeno vršeći njihovu ocjenu i navodeći razloge zašto i u kojem dijelu ih nije prihvatio. Sud će izložiti i ostale materijalne dokaze koje prethodno nije ocijenio i odmah izvršiti njihovu ocjenu i izložiti koje je činjenice na osnovu takvih dokaza utvrdio. Dakle, posle svakog izloženog dokaza ili grupe dokaza koji su u međusobnoj saglasnosti, sud odmah vrši ocjenu tih dokaza, a ne kao u pobijanoj presudi da prvo izloži sve dokaza, pa onda ponovo ih navodi i vrši njihovu ocjenu. Sud će na kraju da navede i one subjektivne (iskaze) i materijalne dokaze koje nije prihvatio, istovremeno navodeći i razloge zbog čega ih nije prihvatio kao istinite ili relevantne. Važno je naglasiti da sud mora obrazložiti zašto je poklonio vjeru jednom svjedoku, a drugom nije, odnosno izvesti sučeljavanje dokaza. Nakon toga, sud će da izvede zaključak o tome koje je sve odlučne činjenice utvrdio u pogledu postojanja krivičnog djela i krivične odgovornosti optuženog, pa zatim nakon ocjene činjenica slijedi detaljno obrazloženje pravne kvalifikacije djela, odnosno zašto se radnje optuženog podvode baš pod taj određeni član zakona. Nakon što utvrdi postojanje krivičnog djela i krivične odgovornosti optuženog, tek onda će se sud baviti oblikom krivice optuženog (umišljaj ili nehat). Sud će potom navesti razloge za odluku o kazni, uslovnoj osudi ili drugoj sankciji. Sud mora objasniti zašto je izrečena baš ta vrsta kazne ili mjere i obrazložiti olakšavajuće i otežavajuće okolnosti, navesti razloge za odluku o imovinskopravnom zahtjevu, troškovima postupka i oduzetim predmetima. Sud mora navesti ko plaća troškove, šta će biti sa oduzetim stvarima i da li neko ima pravo na naknadu štete. Sud takođe mora dati odgovore na najvažnije prigovore odbrane i optužbe i pokazati da je razmotrio najvažnije tvrdnje obje strane. Obrazloženje presude mora imati jasan i logičan tok zaključivanja suda, kako bi se moglo razumjeti zašto je donesena takva presuda, a sud mora pisati tako da se može pratiti kako je došao do konačne odluke. Ukoliko se presuda odnosi na više različitih krivičnih djela koji nisu u vezi sa istim događajem onda će sud prvo izložiti sve činjenice i dokaze za jedno krivično djelo, a potom će to isto učiniti i za drugo i dokazivanje ovih djela neće miješati u obrazloženju presude.

To su razlozi zbog kojih je ovaj sud, na osnovu člana 329. stav (3) ZKP RS, djelimično uvažio žalbu optuženog, ukinuo pobijanu presudu u odnosu na krivično djelo davanje lažnog iskaza i predmet vratio prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Na novom suđenju sud će otkloniti nedostatke na koje se ukazuje ovom odlukom, pa će na pouzdan način utvrditi sve odlučne činjenice i zavisno od rezultata do kojih na osnovu takve ocjene dođe, donijeti novu i na zakonu zasnovanu odluku.

Zapisničar
Nemanja Ristić

Predsjednik vijeća
Marijana Lazić Miladinović

Tačnost otpredavanja ovjerava
Šef sudske pisarnice
Dragana Damjanić Jevtić